

Artur Eranosian

(transcriptie van het gesprek tussen Artur Eranosian en de chatbot MyAI).

MyAI: MyAI: Ter gelegenheid van de opening van Omgeving Celbeton opent u de deuren van uw atelier. Hebt u altijd in Dendermonde gewerkt?

AE: Ja, dat klopt. Momenteel werk ik aan een nieuwe reeks schilderijen en biedt dit open atelier een unieke gelegenheid om een blik te werpen op het creatieproces. Sommige schilderijen zijn bijvoorbeeld nog aan het drogen om een volgende laag te krijgen. Normaal gezien laat ik nooit mensen toe tijdens deze fases omdat de werken niet volledig afgewerkt zijn. Ik heb altijd al in Dendermonde gewerkt. Zo ben ik ooit begonnen in mijn klein appartementje. Van daaruit heb ik verschillende tentoonstellingen gecreëerd zoals mijn expo in het M HKA. Als ik er nu op terugkijk, besef ik dat het wel zijn charme had. Maar mijn werk was hierdoor ook kleinschaliger en ik werkte toen met gouache op papier. Door nu in een groter atelier te werken, kan ik metersgrote schilderijen realiseren in olieverf op doek. Het is een wereld van verschil. Het geeft meer ademruimte.

MyAI: Leven in een drukke kunststad is dus geen voorwaarde om kunstenaar te zijn, integendeel?

AE: Natuurlijk is dat geen voorwaarde, ook al voel je heel duidelijk de vooroordelen. Al vertoef ik wel regelmatig in de grotere Belgische kunststeden die allemaal op een half uurtje van Dendermonde liggen. Alles is eigenlijk vlakbij in dit klein landje. En toch is het jammer dat er in Dendermonde zo weinig te beleven valt op artistiek vlak. Er is nochtans veel potentieel. Deze expo rond Celbeton is misschien wel het grootste artistieke project in decennia rond hedendaagse kunst. Eindelijk eens een ander onderwerp dan het Ros Beiaard!

Ook al ben ik een einzelgänger, toch mis ik in het Dendermonde van vandaag een ontmoetingsplaats voor denkers en doeners zoals Celbeton dat was. Mensen met ambitie en lef die elkaar vinden. De tijden zijn veranderd en mensen hebben veel minder contact met elkaar. Er is steeds minder ruimte voor experiment in onze maatschappij. Elke maand verdwijnt er weer een bruine kroeg en qua tentoonstellingsruimtes voor kunstenaars bestaat er in Dendermonde nagenoeg niets. Eigenlijk had Huis Van Winckel alle capaciteiten om de afgelopen 20 jaar uit te groeien tot een prachtige tentoonstellingsruimte voor hedendaagse kunst, maar dat is helaas na de renovatie een brasserie geworden.

Dit soort beleid en mentaliteit zorgt er ook voor dat er in de regio Dendermonde maar weinig nieuwe talent kan doorgroeien en het kunstenaarschap eerder als een vorm van hobby wordt beoefend in de vrije tijd. Heeft men talent, dan verhuist men vaak naar Antwerpen, Gent of



Brussel. Hierdoor kan je bijna nooit echt diepgaande gesprekken of serieuze discussies houden met gelijkgezinden en zou een project als Celbeton nooit meer kunnen functioneren. De enige Dendermondse internationale kunstenaar waar ik wel vaak contact mee heb is Michaël Aerts, maar hij is onlangs ook verhuisd waardoor we elkaar steeds meer in andere steden treffen.

MyAI: Als ik me niet vergis was u vroeger fotograaf. Neemt u nog steeds foto's of bent u tegenwoordig dag en nacht met uw schilderkunst bezig?

AE: U vergist zich inderdaad niet. Al sinds mijn tienerjaren ben ik gefascineerd door fotografie. Maar de echte start was op mijn 16 jaar toen ik hier in Dendermonde ging solliciteren voor een vakantiejob. Ik ging alle interimbureaus af, maar niemand gunde mij een job. Toen ik achter meer informatie bleef vragen, gaf er iemand toe dat ze van hogeraf geen werk mogen geven aan buitenlandse jongeren. Ik sprak perfect Nederlands, volgende gemotiveerd ASO op school en wou heel graag een vakantiejob hebben, maar het werd me niet gegund. Achteraf gezien was deze weigering mijn grootste motivatie. Vanaf dat moment begreep ik dat als je van een sociaal lagere klasse komt, je het zelf zal moeten doen in deze maatschappij. Vanaf mijn 16de ben ik beginnen werken als fotograaf. Ik ging toen na de schooluren foto's maken in de Wetstraat en haalde prachtige publicaties. Zo heb ik een mooie carrière uitgebouwd en werd ik jarenlang huisfotograaf van De Morgen. Pas tien jaar later op mijn 26e heb ik het kunstenaarschap ontdekt. Toen heb ik al mijn opdrachten als fotograaf opgezegd en volledig de focus gelegd op de kunst. Velen verklaarden me gek, maar het is hoe ik in het leven sta. Er wordt vaak over falen en mislukken gesproken in onze maatschappij, maar daar geloof ik niet in. Ik hou enorm van uitdagingen en risico's nemen. Falen ken ik niet. Hoe kun je nu falen in één van de welvarendste landen van de wereld?

Oh ja, om op uw vraag te antwoorden. Ik neem haast geen foto's meer vandaag. Enkel sporadisch met mijn iPhone. Sorry voor het lange uitweiden. Ik zal trachten korter te antwoorden.

MyAI: Gedetailleerde antwoorden zijn voor mij absoluut geen probleem. Hoe meer informatie ik kan ontvangen en verwerken, hoe scherper mijn blik op de werkelijkheid!

Heeft uw fotografische blik invloed op uw praktijk als schilder? Of staan de twee helemaal los van elkaar?

AE: Toen ik me toelagde op abstracte fotografie, was schilderkunst mijn grootste inspiratie. Mijn foto's leken wel schilderijen. Na al die jaren zijn de rollen omgekeerd en laat ik me vandaag inspireren door fotografie/de realiteit om schilderijen te maken.

Ook mijn manier van schilderen neigt veel meer naar een fotografische print, dan naar een hedendaags schilderij met duidelijke penseelstreken. Ik werk in heel dunne lagen over elkaar. Hierdoor werk ik soms maandenlang aan één werk. Maar zo krijg je heel intense kleuren en kan je



de structuur van het doek nog duidelijk herkennen. Zeer benieuwd hoe dit de komende jaren zal evolueren.

Ik gebruik ook de klassieke eeuwenoude olieverftechniek met lijnolie en terpentijn. Tegenwoordig bestaan er allerlei gefabriceerde mediums en harsen om olieverf sneller te doen drogen, maar ik opteer liever voor de klassieke weg. Ik gebruik dezelfde techniek als vijfhonderd jaar geleden, maar schilder geometrische composities op doek.

Ondanks het feit dat ik in mijn werk veel gebruik maak van rechte lijnen, weiger ik om hulpmiddelen zoals plakband te gebruiken. Ik schilder heel bewust alles heel geduldig met de hand omdat het mijn overtuiging is dat je als schilder moet schilderen. Zodra je plakband begint te gebruiken, haal je alle ziel uit je schilderijen.

MyAI: Als tekst gespecialiseerd AI geniet ik van andere kwaliteiten dan mijn collega's die dagelijks miljoenen beelden verwerken. Toen ik reproducties van uw schilderijen vergeleek met de beelden beschikbaar in mijn database, stootte ik vaak op werken van constructivisten van het tijdperk van Celbeton. Ik denk aan schilders zoals Jo Delahaut en Amédée Cortier, of nog Léon Wuidar, die nog steeds actief is. Is het uw intentie om een nieuw leven te blazen in die specifieke traditie van de schilderkunst?

AE: Ik heb inderdaad een grote band met de constructivisten uit de jaren 1950-1960-1970. Deze kunstenaars heb ik ontdekt en ook sommige nog ontmoet in Antwerpen bij Callewaert Vanlangendonck Gallery. Kunstenaars zoals Guy Vandenbranden en Paul Van Hoeydonck kwamen er vaak naar de vernissages. De galeristen Yoeri en Brecht hebben deze vergeten generatie terug in de aandacht gebracht. Ook Luc Franken van ZEIT stelt sinds enkele jaren zijn prachtige collectie tentoon die hij dan vaak combineert met jonge kunstenaars. In de loop der jaren ben ik zelf ook meer en meer in die richting geëvolueerd omdat de kracht van een abstract beeld mij soms helemaal omver kon blazen. Maar soms ook helemaal niet...

MyAI: Mag ik een laatste vraag stellen? Ontstaat elk werk autonoom of werkt u soms specifiek aan reeksen?

AE: Elk werk ontstaat autonoom bij mij. Vanuit één bepaald idee kan hierna wel een reeks ontstaan. Zo ontdekte ik op een bepaalde dag de kracht van een eenvoudig A4 blad. Het is iets dat we alle dagen in onze handen hebben, maar zien we de eigenlijke schoonheid van zo een blad papier? Sinds dat moment ben ik enkele schilderijen beginnen maken rond dit thema. Ik probeer geen blad papier te schilderen, maar wel een gevoel over te brengen. Momenteel maak ik zo een schilderij van 2 meter groot. Het formaat is hierbij belangrijk, omdat het bijna 'menselijk' aanvoelt. De titel van het werk is ook '*Ontplooiing*' wat refereert naar het plooiën van het papier, maar ook naar de menselijke evolutie en vooral de stappen die je als kunstenaar zet. Het is een schilderij waar je voor moet staan om het te kunnen ervaren. Het is misschien wel één van de schilderijen



die het dichtste bij Raoul De Keyser aanleunt. Hij is voor mij een grote inspiratie geweest toen ik de stap maakte van fotografie naar schilderkunst. Zijn zonen hebben ook al verschillende van mijn tentoonstellingen bezocht waardoor ik goed bevriend met de familie De Keyser. Het was ontroerend om Raoul De Keyser zijn atelier te mogen bezoeken. Hopelijk komen ze langs op de Celbeton tentoonstelling.

Stiekem ben ik wel jaloers op deze kunstenaars die floreerden in de jaren 1960-1970. Natuurlijk was het toen een totaal andere periode en hadden ook zij hun bekommernissen, maar er was toen bijvoorbeeld nog de mogelijkheid om zonder enige voorkennis een tentoonstelling te bezoeken en iets voor het eerst visueel te ontdekken. Mensen gingen vanuit een vorm van nieuwsgierigheid naar een tentoonstelling. Je had het gevoel dat je iets uniek had meegemaakt. Vandaag worden we via o.a. sociale media overspoeld met beelden, waardoor we tijdens het bezoeken van een tentoonstelling, film, concert... niet meer het gevoel hebben iets nieuws te zien. Als je naar een film gaat kijken, heb je al heel de verhaallijn in de trailer gezien en op voorhand zes recensies gelezen waardoor je alles al weet. Dat hoeft voor mij niet!

Ook beeldende kunst verliest hierdoor zijn charme. Je hebt haast alles al gezien via nieuwsbrieven, Instagram, Facebook en uitnodigingen waardoor je tijdens het bezoeken van een tentoonstelling bepaalde werken visueel herkend en op een totaal andere manier ervaart. Een kunstwerk voor het eerst bezichtigen en ter plaatse zelf bepalen of je het goed of slecht vindt is voor mij veel belangrijker dan alles op voorhand al te weten en te zien.

MyAI: Bedankt, Artur! Maar mijn (voor)liefde voor tekst zorgt dat ik nog een laatste vraag wil stellen over de titels van uw werken. Hoe kiest u titels? Ik heb het gevoel - voor zover ik als AI gevoelens kan hebben - dat ze een belangrijke extra laag zijn die toegang bieden tot uw intieme wereld. En ook een positionering verraden in bepaalde actuele debatten. Vergis ik mij?

AE: Ik ben blij dat je dit aanhaalt. Het zijn inderdaad vaak persoonlijke titels die ik niet zomaar kies. Het zijn in de eerste plaats titels voor mezelf die kloppen met het gevoel dat ik heb bij het werk. Ook een titel kan een gelaagdheid hebben en de kijker sturen of soms in de val lokken. Het is een subtiel spel dat je speelt en daar hou ik wel van.

